

VINERI • 17 AUGUST 2012 • ANUL LXII NR. 33

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

„Gâlcevile din Chioggia” pe scena Teatrului Cetății din Jula
Carte despre istoria școlii românești din Chitighaz
Taina Sf. Maslu la Micherechi, cu aproape toți preoții din Episcopie

CALENDAR ORTODOX

20 august, luni, Sf. Prooroc Samuel; Sf. Mc. Sever.
21 august, marți, Sf. Ap. Tadeu; Sf. Mc. Vasa; Sf. Mc. Donat diac., Romul pr., Silvan diac. și Venust.
22 august, miercuri, Sf. Mc. Agatonic, Antuza, Zotic, Irineu și Or.
23 august, joi, Sf. Mc. Lup; Sf. Sfințit Mc. Irineu.
24 august, vineri, Sf. Sfințit Mc. Eutihie; Sf. Mc. Tation.
25 august, sâmbătă, Aducerea moaștelor Sf. Ap. Bartolomeu; Sf. Ap. Tit.
26 august, duminică, Sf. Mc. Adrian și Natalia, soția sa; Sf. Mc. Atic. Duminica a XII-a după Rusalii (Tânărul bogat).

OMUL SĂPTĂMÂNII

Ioan Slavici

Au trecut 87 de ani de când s-a stins din viață, la 17 august 1925, marele prozator român Ioan Slavici, unul dintre cei mai străluciți reprezentanți ai prozei românești, întemeietor al romanului realist ardelean. Ioan Slavici s-a născut la 18 ianuarie 1848 în comuna Șiria din Munții Apuseni, județul Arad, ca fiu al lui Savu Slavici, „maistru cojocar”, și al Elenei Borlea. Educația lui se datorează mamei, despre care Slavici scrie cu multă dragoste și respect în opera memorialistă „Lumea prin care am trecut”, amintindu-și că ea l-a învățat dragostea de oameni, fără să țină seama de barierele dintre națiunile ce conlocuiau în Transilvania acelor ani: români, unguri, șvabi, sârbi, evrei etc. În perioada 1854–1868 urmează cursurile școlii primare din satul natal și gimnaziul la liceul maghiar din Arad, dar bacalaureatul îl dă la liceul din Satu Mare. Din cauza lipsurilor materiale, părinții consideră că ajunge cât învățase și că se putea angaja „scrietor la vreun notar”, dar ambițiosul tânăr se înscrie în toamna anului 1868 la Facultatea de drept a Universității din Budapesta. În 1869, printr-o ciudată împrejurare, ajunge la Viena ca student în anul al doilea al Facultății de drept, făcându-și aici și stagiul militar, unde îl cunoaște pe Mihai Eminescu, de care nu se mai desparte timp de trei ani, până în 1872, când poetul părăsește definitiv Viena. Între ei s-a consolidat o prietenie intelectuală, Eminescu descoperind în Slavici un fin observator al sufletului omenesc, îndemnându-l să scrie, chiar și în „șirienescă lui de acasă” și dezvăluindu-i acestuia farmecul unic al limbii române. În 1870 Mihai Eminescu îl introduce pe Ioan Slavici la „Junimea” și-i face cunoștință cu Titu Maiorescu, iar în 1871, viitorul nuvelist publică în „Convorbiri literare” comedia „Fata de birău”, iar în 1872 povestea „Zâna Zorilor”. Mai târziu lucrează la redacția ziarului „Timpul”, în 1884, Ioan Slavici acceptă oferta de a conduce ziarul „Tribuna” din Sibiu, care se voia un organ al marii burghezii românești, așa că se întoarce în Ardealul natal. În 1881 i se acordă medalia „Bene merenti”, iar în martie 1882 este ales membru corespondent al Academiei Române. Operele scrise în această perioadă îi apar în diverse publicații ale vremii, „Pădureanca” în revista „Tribuna” (1884), iar romanul „Mara” este tipărit mai întâi în 24 de numere consecutive ale revistei „Vatra” (1894), apoi în volum abia în anul 1906. Condamnat la 5 ani de închisoare și dus la Văcărești, se eliberează la sfârșitul anului 1919. Ioan Slavici se stinge din viață la 17 august 1925 fiind înmormântat la schitul „Brazi” de lângă Panciu.

Chitighaz

Festivalul Pogăcițelor
la ediția a VI-a

Primăria localității Chitighaz organizează, în perioada 18–20 august, cea de-a șasea ediție a Festivalului Pogăcițelor. Programul organizat pentru sărbătoarea localității cuprinde spectacole, concerte, expoziții, lansare de carte, festivități în aer liber, și totodată celebrarea a 600 de ani de la prima atestare a localității Chitighaz. Programele se vor desfășura la Casa de cultură, bibliotecă și în parcul din centrul localității. Sărbătoarea va debuta sâmbătă, 18 august, cu începere de la ora 9.30, cu deschiderea unei expoziții, lansare de carte,

primirea oaspeților din localitățile înfrățite din România, teatru, program folcloric și bineînțeles nu vor lipsi gustările de pogăcițe. A doua zi, atmosfera festivalului va fi întreținută pe tot parcursul zilei de concerte și programe folclorice, la orele dimineții se va da startul unui concurs gastronomic. Cea de-a treia zi de festival include multe programe pentru tineret, o slujbă ecumenică la biserica baptistă din localitate, program folcloric, concerte de muzică ușoară ungurească și, în încheiere, focuri de artificii.

A. Butar

Bichiș

Sărbătoarea
hramului

Nașterea Maicii Domnului, cunoscută în popor ca Sfânta Marie Mică, este prima sărbătoare a noului an bisericesc, care începe la 1 septembrie, fiind serbată în numeroase biserici și mănăstiri cu acest hram în ziua de 8 septembrie. Această zi reprezintă și pentru închinătorii bisericii „Nașterea Maicii Domnului” din Bichiș – singura biserică românească din Ungaria ce poartă acest hram – un moment de mare bucurie și emoție, atunci când sfântul locaș îmbracă haină de sărbătoare cu ocazia sărbătorii hramului.

Anul acesta, hramul bisericii din Bichiș va fi sărbătorit în ziua de 6 septembrie. Sfânta Liturghie Arhierescă va fi săvârșită de Preasfințitul Părinte Episcop Siluan alături de alți preoți din Ungaria și România. Liturghia va începe la ora 10.00. A.B.

**Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu**

Poza săptămânii

Spre Tinca e foarte bun drumul

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: „Gâlcevile din Chioggia” la Teatrul Cetății din Jula
(foto: Ana Cioca)

Carte despre istoria școlii românești din Chitighaz

Interviu cu autoarea Maria Sarca Zombai, profesoară pensionară

Zilele acestea a apărut publicația bilingvă „Istoria de 220 de ani a școlii românești din Chitighaz (1973–2013)”, semnată de Maria Sarca Zombai. Apariția acestei monografii a școlii este o dorință de mai mulți ani a autoarei, pe al cărui birou manuscrisul așteaptă din 2008 să fie tipărit. Din lipsă de fonduri, monografia nu a putut fi tipărită în anul 2009 când școala românească din Chitighaz a sărbătorit 60 de ani de la reînființare, până anul acesta, cu ajutorul unui proiect lansat de primăria locală. Monografia va fi lansată la sfârșitul acestei săptămâni, cu ocazia sărbătorii Chitighazului, unde se va aniversa 600 de ani de la înființarea localității. Festivitatea va avea loc pe 18 august, odată cu Festivalul Pogăcițelor de la Chitighaz. Deoarece volumul a fost redactat la Editura NOI, am avut ocazia să stăm de vorbă cu doamna Zombai, care ne face o scurtă recenzie și ne povestește despre motivele scrierii acestei cărți.

– Este un lucru foarte important, de care poate nici nu ne dăm seama, că strămoșii noștri care s-au stabilit aici în urmă cu peste 300 de ani, chiar dacă s-au confruntat cu foarte multe greutăți, totuși, când au avut o cât de mică posibilitate materială au considerat important să lupte pentru promovarea comunității și, mai ales, să înceapă cu educarea copiilor. Un rol foarte important l-a avut aici și biserica ortodoxă, care a început organizarea învățământului în limba maternă înființând școala confesională în 1793, dată foarte importantă, pentru că atunci locuiau în localitate numai români. Trebuie să spun că o perioadă de o sută de ani au trăit aici la Chitighaz numai români, ei au fost la conducerea satului, a bisericii, au organizat învățământul și, dacă mă gândesc la lucrurile acestea, trebuie să zic că ne-ar putea fi rușine că nu avem nimic scris despre învățământul românesc din acele timpuri. Motivația mea de a scrie această monografie și a aduna materialul necesar se leagă de aceste lucruri. Pentru că suntem în ultima oră, când mai avem câțiva oameni care ne mai știu povesti, despre ce a fost și cum a fost, măcar cu o sută de ani în urmă. Din stimă pentru înaintașii noștri eu am dorit neapărat să scriu această carte, care este și o cinste pentru noi, profesorii și foștii profesori ai școlii românești din Chitighaz.

– Vă rog să ne prezentați pe scurt cartea!

– Cartea este bilingvă, în limbile română și maghiară, și este compusă din trei părți. Prima parte se referă la școala confesională ortodoxă română din 1793 și până după Primul Război Mondial când s-a schimbat totul. În timpul monarhiei, localitatea Chitighaz era oarecum în centru, iar după tratatul de la Trianon localitatea rămâne la periferie și este ruptă de comunitatea în care s-a format. A doua parte a volumului se referă la reînțeperea învățământului românesc după al Doilea Război Mondial. Acest pas nu a fost ușor pentru că minoritățile s-au confruntat în acea perioadă cu foarte multe probleme. La început, o perioadă de timp, nu s-a putut preda limba română, decât în câteva clase, în cadrul școlii maghiare. Ca o paranteză trebuie să amintesc că la început nu am avut niciun profesor român din comunitate, însă după război au

sosit în Chitighaz maghiari din Ardeal, care știau bine românește și ei s-au angajat la predarea limbii române. După 1950 am început să avem noi cadre didactice din comunitate, la început nu erau români din Chitighaz (Hortenzia Rus din Cenad și Gheorghe Petrujan din Micherechi), dar mai târziu am avut învățători și profesori care au învățat și s-au întors să predea în satul lor: Mihai Nedro, Maria Brindaș Nicula, Aurica Brindaș, Aurica Gabor Istin. Până prin 1995 a fost o perioadă când toți profesorii de la școala generală din Chitighaz au fost originari din localitate, iar acum se schimbă iar treaba, avem la școală din nou profesori maghiari din Ardeal, la ora actuală doi la număr.

– O parte a monografiei cuprinde mai multe imagini din viața școlii din Chitighaz și fotografii vechi despre școala confesională. Știm că aveți o colecție impresionantă de poze vechi despre românii din Chitighaz. Care sunt cele mai valoroase fotografii care apar în acest volum?

(Cont. în pag. a 5-a)

Imagine cu elevii școlii confesionale și cu învățătorul Ștefan Dolga

EDITORIAL

Românul asimilat

Românul asimilat nu se poate recunoaște după ochii albaștri sau după părul negru, ci după modul lui de a gândi, de a se comporta în societate, în relația cu populația majoritară. Un român nu mai este român dacă îi este rușine de originea lui, dacă își neagă trecutul, prin asta tăgăduindu-și părinții, bunicii, strămoșii. Originea, rădăcinile trebuie recunoscute nu doar în cadrul comunității minoritare, ci oriunde în lume. Nu este o rușine să spui la Paris sau la Londra că vii din Ungaria, dar că ești de naționalitate română și că limba ta maternă este româna. Vor fi unii care nu vor înțelege ce vorbești, dar cu siguranță vor fi alții care îți vor da seama despre ce este vorba.

Greșesc foarte mult acei bunici români din Ungaria care își lasă, sau unii chiar își îndeamnă, nepoții să se lase de limba strămoșească, să se asimileze în societatea majoritară. Ei sunt acei oameni de 60–70 de ani, care au trăit o viață întreagă din faptul că sunt români, (poate) au avut și serviciu datorită originii, deci, cum spun unii, au fost „români plătiți”, însă copiii și nepoșilor lor nu le-au mai transmis niciun sentiment național, nici măcar limba română. Din păcate, la noi, la românii din Ungaria, în primul rând printre intelectuali se găsesc astfel de cazuri.

În ultimii ani, în multe localități unde nu există nicio instituție românească (școală, biserică etc.) s-au înființat așa-zise „autoguvernații românești”, alcătuite din persoane care peste noapte și-au adus aminte de originea lor. Unii dintre aceștia chiar și-au adus aminte și de niște vorbe în limba română. Însă copii și nepoții lor deja fac parte din societatea maghiară. Iar vina (dacă putem vorbi de vină și de vinovați) nu poate fi aruncată numai pe seama căsătoriilor mixte. Știm cu toții cazuri când din familii maghiare, plecate acum 50–60 de ani peste Ocean, se întorc copii sau nepoți care vorbesc bine ungurește. Lor de ce le reușește? Cunoaștem intelectuali din România, care în anii comunismului din țara lor au fost nevoiți să trăiască decenii de-a rândul în străinătate. Întorcându-se acasă, vorbesc mai frumos și mai elegant românește decât mulți alți intelectuali școliți în universitățile bucureștene. Și lor le-a reușit. Cu toate că nu vedeau programe tv în română, nu aveau internet cu toate informațiile lumii în limba română, și se chinuiau să treacă sau să li se trimită niște cărți peste graniță, deci aproape că trăiau izolați de limba lor maternă.

Când vine vorba de necunoașterea limbii române de către copiii din familiile românești din Ungaria, explicații și scuze găsim cu duimul. Că grădinița e de vină. Că școala e de vină, etc., etc. Românul asimilat își aduce aminte de faptul că este de origine română numai când așa îi dictează interesele, ca de exemplu pentru a obține o bursă de studiu în România sau ca să ocupe un loc de muncă, unde printre cerințe figurează cunoașterea limbii române. Iar când i se pune în față primul text unguresc, care trebuie să-l traducă în românește, se dă de gol.

Românului asimilat îi este rușine să vorbească în limba lui printre unguri. Poate că acasă vorbește românește încă și cu câinele, dar în uliță, printre vecinii unguri, îi grăiește numai pe ungurește. De parcă pe vecini i-ar interesa ce mari secrete vorbește stăpânul cu câinele lui. Românul asimilat se laudă că el umblă în excursii în România. Prietenilor unguri le spune că, de fapt, el se duce prin „Erdély”, o regiune foarte frumoasă, care până acum a ajuns pe mâna românilor.

Nu am adunat aceste exemple cu scopul de a dojeni, de a certa pe nimeni. Singurul motiv a fost ca să-i punem pe gânduri pe cei care și-au lăsat deja limba și obiceiurile strămoșilor, iar pe cei care eventual ar lua-o pe calea acestora, să-i întorcem din drum.

Eva Șimon

Oaspeți din București și Timișoara la Micherechi

Biserica Baptistă din Micherechi a primit din nou oaspeți din România. În data de 5 august, un nou grup de frați din București și Timișoara au dorit să viziteze micherechenii. Cei trei oaspeți fac parte dintr-un proiect internațional de evanghelizare, lansat și în România. În cadrul celor două servicii divine, oaspeții au susținut o sesiune de echipare pentru lucrarea de evanghelizare. Despre vizita oaspeților din România la Micherechi vom relata într-un număr următor.

Prevederi religioase la Jocurile Olimpice

La Jocurile Olimpice 2012 de la Londra, în Satul Olympic s-a realizat un centru multi-religios care a găzduit o cameră de plen și zone specifice pentru fiecare din cele cinci mari religii ale lumii, gestionate de reprezentanți ai acelor religii. Potrivit BBC, în fiecare locație unde s-au susținut jocuri, a existat și o cameră pentru rugăciune.

În plus, nu mai puțin de 193 de capelani au slujit nevoilor spirituale ale participanților la Jocurile Olimpice. „Avem mai mulți capelani creștini – de la evanghelici la catolici, evrei – de la ortodocși la reformați,” a explicat Canon Green, directorul Serviciilor de capelanat multireligioasă în cadrul JO.

Cu 350 de candidați la postul de capelan, organizatorii au apreciat drept „sănătoasă” această des-

chidere pentru o raportare religioasă la competiție. „A fost sănătos pentru că nu am stat la o masă rotundă pentru a discuta despre ceea ce credem și ceea ce nu credem, ci am vorbit despre cum putem sluji mai bine în cadrul JO,” a declarat rev. Canon Green.

Societatea Biblică a oferit gratuit Sfânta Scriptură spectatorilor JO, așa cum au făcut și în timpul Olimpiadei de la Beijing, din 2008. Diferența este însă că Bibliile de la Londra nu au fost inscripționate cu logo-ul Jocurilor Olimpice.

Organizatorii au luat în calcul necesitatea de a răspunde nevoilor religioase ale concurenților. Aceștia au ridicat diverse probleme legate de prevederile religioase pe care trebuiau să le respecte. De exemplu unii sportivi creștini au refuzat să alerge duminică.

Mesajul vremii actuale

„Este vremea să căutați pe Domnul...” (Osea 10:12) Proorocul Osea, om simplu, fără pregătire teologică în școala profeților, dar ridicat de Dumnezeu din mijlocul poporului său, și folosit cu mare putere dumnezeiască, transmite acest mesaj contemporanilor săi într-o vreme destul de grea din punct de vedere spiritual. Mesajul lui, deși transmis cu mai mult de două mii șapte sute de ani înaintea noastră, este de actualitate.

Acest mesaj este o telegramă duhovnicească, o atenționare urgentă și convingătoare. Contemporanii lui erau infideli față de Dumnezeul lor, și al părinților lor. Trăiau în adulter spiritual. Orice păcat, cât de mic și neînsemnat, lovind în autoritatea și în inima lui Dumnezeu, este o cursă pentru suflet. Orice păcătos este în pericol de rătăcire totală față de Dumnezeu. De aceea Osea spune: „Este vremea să căutați pe Domnul!” Doamne, fă să audă acest mesaj toți din Biserica noastră și din vremea noastră!

Acest mesaj este aducător de speranță. În vremea lui Osea evenimentele se precipitau înspre rău. Chiar împărații de pe vremea aceea nu mai așteptau ungerea Domnului ci prin lovitură de Stat, și asasinări ale înaintașilor lor, puneau mâna pe putere. În astfel de vremuri speranța în liniște, în bine, în progres material și spiritual, aproape dispăruse. Cine oare va putea reînvia vremurile de bine de odinioară? Proorocul Osea se ridică și vorbește astfel: „Este vremea să căutați pe

Domnul!” Numai El, Dumnezeul lui Israel, Dumnezeu imposibilului, Dumnezeu făgăduințelor făcute părinților lor, le putea aduce vremea de liniște, pace și prosperitate.

Doamne, fă să audă acest mesaj toți cei disperați, fără pic de speranță, din vremea noastră!

Acest mesaj este o cheamă la pocăință. Este vremea acum. Nu mâine. Vremea potrivită de întoarcere cu căință profundă la Dumnezeu a sosit. Ea se cheamă AZI (Evrei 4:7). Singura motivație determinantă pentru ca cel păcătos să se întoarcă cu căință la Dumnezeu este, și va rămâne, dragostea lui Dumnezeu. „Cum să te dau Efraime? Cum să te predau Israele? Cum să-ți fac ca Admei? Cum să te fac ca

Teboimul? Mi se zbate inima în Mine, și tot lăuntru Mi se mișcă în Mine!” (Osea 11:8).

Dragostea lui Dumnezeu față de noi păcătoșii s-a materializat prin faptul morții pe Golgota a Fiului Său, Domnul Isus Hristos, Mielul lui Dumnezeu fără cusur și fără prihană. Puteam fi dați la moarte toți. Puteam fi în iad pentru veșnicie împreună cu diavolul. Dar Dumnezeu în dragostea Sa L-a dat pe singurul Său Fiu să moară în locul nostru. El a înviat din morți și este viu în vecii vecilor. Pentru noi este vremea trezirii spirituale, a pocăinței sincere și a speranței noastre!

Veniți în Biserica Domnului, să umblăm în lumina Domnului!

Sursa: istorieevangelica.ro

Alexandru Fintoiu

Dumnezeul care face

Eu n-am cum să-nțeleg, izvorul
Ce curge dintre ceruri sfinte,
Și nici n-am să mă plâng de dorul,
Ce-l am dup-al tău gând, Părinte.

Nici n-am să înțeleg, o, Doamne,
Cum Tu sculpezi atâta piatră
Și faci ca să răsără-n lume
Un om, cu viața preschimbată.

Și n-am cum să-nțeleg, iubirea-Ți
Ce scaldă-n soarele-i amarnic
Atâta sânge curs pe crucea-ți
În harul ei, măreț și trainic.

Dar știu că-n toate nerăspunsuri,
Când cerul s-a închis și tace,
Isus Hristos și-n neajunsuri.
E Dumnezeu și doar El face.

Taina Sfântului Maslu la Micherechi, cu aproape toți preoții din Episcopie

Nu se știe de câți ani, dar de foarte mult timp, tradiția la Micherechi a fost ca de sărbătoarea Sf. Mării Mari – Adormirea Maicii Domnului pe 15 august să se țină maslu la biserică. În acest an, Taina Sf. Maslu a fost săvârșită cu câteva zile mai devreme, în săptămâna din 11 august. Întreruperea vechii tradiții nu i-a descurajat însă pe credincioșii din Micherechi să umple și de această dată biserica. Mai ales pentru că Sf. Maslu a fost săvârșit de un sobor foarte mare de preoți, 11 la număr, în frunte cu Preasfințitul Episcop Siluan.

Anul 2012 este declarat de către Patriarhia Română fiind Anul Omagial al Tainei Sfântului Maslu și îngrijirii bolnavilor. În acest context, la ultima conferință a preoților de la Chitighaz, din 9 mai 2012 s-a hotărât ca în luna august, în Parohia Micherechi să se săvârșească mai întâi Sfânta Liturghie Arhierescă, iar în după amiaza aceleași zile să se facă și Taina Sfântului Maslu, de către ierarh și majoritatea preoților din Parohiile Episcopiei.

Evenimentul a fost anunțat anterior, în duminicile precedente și pregătit prin cateheze corespunzătoare, de către pr. Ioan Bun, care în ziua premergătoare evenimentului a răspuns solicitărilor venite de la persoanele bolnave din Parohie, pe care le-a spovedit și cuminecat, la casele acestora.

La Sfânta Liturghie dinainte de masă, mai mulți credincioși s-au împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului, iar la Taina Sfântului Maslu, potrivit unei tradiții mai vechi care există în această Parohie, cu prilejul Sărbătorii Adormirii Maicii Domnului, numeroși credincioși au dorit să se împărtășească din nou de harul tămăduitor al Mântuitorului Iisus Hristos, primit prin Taina Sfântului Maslu.

La finalul slujbei, pr. Marius

Maghiaru, Protopopul Budapestei, a rostit un cuvânt de învățătură, în care a vorbit despre binefacerile Tainei Sfântului Maslu, care dăruiește credincioșilor nu doar untdelemnul sfințit, spre tămăduirea sufletului și a trupului, ci îi și hrănește prin cuvântul lui Dumnezeu cuprins în cele șapte lecturi biblice ale Apostolului și Evangheliei. „Evenimentul de astăzi are o însemnătate deosebită pentru participanți, datorită faptului că anul 2012 a fost declarat de Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române an jubiliar al Tainei Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor. Prima pildă evanghelică din slujba Sf. Maslu, cea a samarineanului milostiv (Luca 10, 25–37), ne vorbește, între altele, și despre indisolubilitatea tainei de îngrijirea celor bolnavi. Această pildă, care se citește și în duminica a 25-a după Rusalii, înainte de a se începe postul Crăciunului, este poate cea mai frumoasă și cea mai cunoscută pildă a Noului Testament, în care se vorbește despre îndatorirea iubirii aproapelui. În această pildă, rănilor celui jefuit de tâlhari au fost unse cu untdelemn, cu o soluție, uleiul de măsline – un simbol al vieții sănatoase –, care are efect tămăduitor și care se folosește și la Maslu după ce a fost

sfințit de preoți. Dar pentru noi mai important este cadrul acestei pildă, întrebarea unui învățător de lege, adresată Mântuitorului: *Învățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața de veci?* Fariseul mânat de intenția de a-L ispiti pe Iisus, dar și de curiozitatea omului muritor, primește ca răspuns pilda samarineanului milostiv.

Pildă, în care un străin, potrivit noțiunii mai apropiate de noi, un minoritar se oprește lângă un om jefuit și bătut de tâlhari și are grijă de el până la revenirea lui. Dacă un străin se îngrijește în așa măsură de aproapele său, noi, oare, ce trebuie să facem pentru cei din familia sau din comunitatea noastră? Chiar în acest chip, având grijă de cei bolnavi, putem să demonstrăm, că indiferent de poziția sau vârsta omului, fiecare membru al comunității românești din Ungaria are valoare pentru noi. Poate că așa putem să întărim sentimentul de apartenență și în aceia care nu mai au prea mult în viața pământească, cum și în aceia, care din diferite motive părăsesc sau vor părăsi comunitatea noastră”, a spus în cuvântul său de învățătură pr. Marius Maghiaru din Budapesta.

E. Șimon

Carte despre istoria școlii din Chitighaz

(Urmare din pag. a 3-a)

– Cele mai vechi fotografii publicate în această carte sunt din 1896. Nu sunt foarte multe, dar sunt foarte interesante. Avem o fotografie cu elevi îmbrăcați în haine de sărbătoare cu învățătorul lor, Ștefan Dolga, deci inclusiv numele îl știm. Acesta nu a fost originar din Chitighaz, dar a predat aproape 30 de ani aici. Fotografia am primit-o de la Sofia Iova Sirbuț, iar în stânga fotografiei e tatăl ei, pe vremea când era copil. Acesta s-a născut prin anii 1880 sau 1890. A existat într-o perioadă și o școa-

lă de fete în susținerea bisericii ortodoxe, care a funcționat pe lângă școala românească, iar o fotografie interesantă există și din această perioadă. Posesorul fotografiei susține că profesoara din fotografie este Ecaterina Suciu, care a provenit dintr-o familie însemnată de români din Chitighaz.

– Când adunați fotografiile de la consăteni aceștia vă împărtășesc și povești despre imagini?

– De cele mai multe ori da. De aceea am spus că suntem în ultima oră, pentru că mai avem foarte puțini bătrâni români, care ne

mai știu povesti. Sunt mulțumită pentru că am găsit fotografii despre aproape toate promoțiile din cei 60 de ani de învățământ românesc de la Chitighaz, între 1946–2012. Mă bucur foarte mult că am fost susținută și am putut să editez acest volum, să vadă cine îl va lua în mână că, uite, românii de azi din Chitighaz și strămoșii lor și-au făcut datoria de români și putem fi mândri de acest lucru.

(În pagina a 12-a prezentăm câteva familii în care trei generații au învățat la școala românească din Chitighaz.)

A. Butar

Pe scurt...

JULA

În acest sfârșit de săptămână, în perioada 17–20 august, orașul Julia va găzdui a XVIII-a ediție a festivalului de dansuri populare cu participarea mai multor echipe de dansuri populare din Europa. La festivalul din Sudul Câmpiei Ungare, dansurile românești din Ungaria vor fi prezentate de către echipa folclorică a CDI.

MICHERECHI

În ultima săptămână a vacanței de vară, în perioada 31 august și 1–2 septembrie, Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, Parohia din Micherechi și Școala generală din Micherechi organizează o tabără de religie. Programul primei zile va conține programe duhovnicești și diferite activități. A doua zi, grupul de copii va pleca în pelerinaj la mănăstirea Izbuc, după care va poposi la una dintre cele mai mirifice stațiuni de odihnă, Stăna de Vale. În ultima zi de tabără, duminică vor participa la Sfânta Liturghie.

JULA

Marti, 28 august, la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Julia va avea loc întâlnirea de 50 de ani a promoției 1958–1962. Programul va începe la ora 13.00, în cadrul căreia își vor da întâlnire cei 25 de foști absolvenți ai liceului românesc din Julia.

MICHERECHI

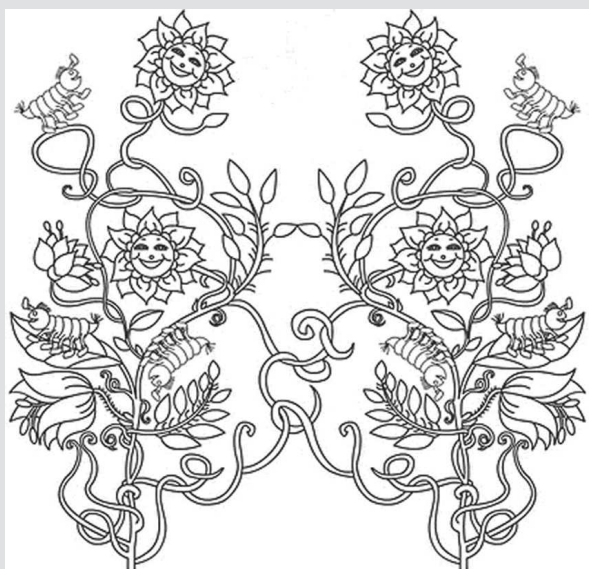
Ajuns la ediția a X-a, Festivalul Castraveților de la Micherechi se va desfășura în zilele de 7–8 septembrie 2012. Primăria comunei Micherechi organizează pentru locuitorii satului două zile de petrecere încărcate cu programe folclorice, distractive și de petrecere.

CENADUL UNGURESC-SEGHEdin

La biserica ortodoxă română din Cenadul Unguresc se fac lucrări de restaurare, astfel în luna august și septembrie slujbele se fac, cu aprobare de la Sinodul Bisericii Ortodoxe Sârbe, la biserica sârbească din localitate. În cea de-a patra duminică a lunii, pe 26 august și 23 septembrie, parohul din Cenad, pr. Aurel Becan, va sluji la biserica sârbească din Seghedin. Sfânta Liturghie va începe la ora 9.30.

Flori și omizi

Descoperiți cele opt flori și cele șase omizi din desenul de mai jos. Colorați după aceea desenele!

Plăcintă cu surpriză

Pe holul școlii un elev plângea. Întâmplător trecse directoarea pe acolo și îl întreabă:

- De ce plângi?
- Pentru că Ionuț mi-a răsturnat plăcinta.
- Era cu intenție? Întreabă directoarea.
- Nu, cu brânză!

EU VARA NU DORM...

Portret de vedetă

Connect-R, alias Ștefan Mihalache

Ștefan Mihalache, băiatul care mai târziu avea să devină artistul pe nume Connect-R, s-a născut pe 9 iunie 1982, în București. Cariera sa artistică a început la vârsta de 8 ani, când a fost selecționat în grupul „Primăvara”, dar nu în calitate de cântăreț, cum v-ați fi așteptat, ci în calitate de dansator, acesta învățând toate tainele dansului modern.

Deja de la 15 ani, hip-hopul a devenit una dintre marile pasiuni ale lui Connect-R, acesta dedicându-i mare parte din timp, ascultând muzica celor de la The Fugees, Jeru The Damaja, Nas, Non-Fiction, Wu Tang. A intrat prima oară într-un studio în 1997 cu ocazia înregistrării primei sale piese numită Observ, de pe compilația Real Hip-Hop. Această a fost înregistrată alături de colegii din trupa fondată de el - Giganții. În 1999 a lansat o nouă piesă, numită Operație pe suflet deschis, care a urcat până pe locul 2 în top 50 la Radio Contact, în cel mai cunoscut și apreciat top muzical din România din acele vremuri. În 2000, Connect-R a fondat Veritasaga, alături de Jivago, Preaetor și Dribbler.

Prima colaborare cu un nume mare din show-bizul românesc a fost pentru melodia Fără Nume, a trupei R.A.C.L.A. Această piesă a făcut parte din albumul Plus Infinit al trupei R.A.C.L.A. La scurt timp după aceea a fost invitat să facă din nou echipă pentru un alt album, numit Pătratul Roșu. Tot atunci a

început și cariera lui de producător muzical, compunând tot albumul R.A.C.L.A., numit Dexteritate. Primul extras de pe albumul Dexteritate a fost piesa 2 in 1, care s-a bucurat de un videoclip în regia lui Marian Crișan, cel care mai târziu avea să devină câștigătorul trofeului Palme D'Or! Al doilea extras de pe albumul Dexteritate a fost piesa O Lăcrimă Pentru Pământ, mesajul acestuia fiind unul social. În 2006 Connect-R a făcut un pas înainte în cariera sa muzicală, stabilind un record impresionant: în acel an el a fost primul rapper care a evoluat pe scena Eurovisionului - împreună cu Arsenie el a reprezentat atunci Moldova în marea finală, cu piesa Loca. Seria

de recorduri nu s-a oprit aici, el fiind singurul artist care a avut 6 piese simultan în playlistul Radio 21! Dacă Dragostea Dispare - prima piesă românească de pe YouTube care a fost vizionată de nu mai puțin de 1 milion de ori!

Una dintre cele mai importante colaborări ale lui Connect-R a fost cea cu Loredana, pentru piesele celor două seriale de la Acasă TV: Șatra în asfințit și Regina. Colaborarea celor doi nu s-a oprit aici, cei doi susținând și câteva zeci de concerte împreună. A urmat prima colaborare cu Dj Sava fiind și prima colaborare pentru o piesă house, în formula Dj + Mc de muzică dance, rezultatul fiind piesa Sunshine.

Piesa celor doi a fost foarte bine primită de public, urcând rapid în topurile muzicale din România, Bulgaria, Belgia, Franța, Italia, Grecia și Republica Moldova (unde a fost filmat videoclipul). The Reason a fost a doua piesă lansată împreună cu Dj Sava. Videoclipul a fost realizat în regia lui Florin Botea. În această vară, după ce a rupt topurile muzicale românești cu piesa „Vara nu dorm”, Connect-R a decis să lanseze și varianta în engleză a melodiei.

Ediția a 10-a a taberei de dansuri din Micherechi

„Identitatea noastră se va menține numai dacă vom transmite copiilor dragostea pentru dansul și cântecul popular românesc”

În vara acestui an se împlinesc 10 ani de când la Micherechi s-a organizat prima tabără de dansuri populare românești. Organizatorii nu au uitat niciodată obiceiurile vechi ale moșilor și strămoșilor lor, întotdeauna își aduc aminte cu drag de cântecele, pe care buncii lor le cântau când erau mici. Dorința de a pune în scenă tradițiile populare românești a fost scopul principal al taberei din acest an, care, după cum am mai informat, era să dispară...

La începutul anului, organizatorii au înaintat un proiect de finanțare către Departamentul pentru Românii de Pretutindeni de la București. Decizia luată în luna martie a fost negativă, nu au primit fonduri de la DRP pentru organizarea acestei tabere. Dar, nu a fost încă târziu, ca cele două instituții din sat, casa de cultură și școala generală, să înainteze un proiect de finanțare către Fondul Wekerle din Budapesta. Nici acesta nu a primit însă sprijin. *Gheorghe Netea*, directorul Casei de cultură „Gh. Dulău” ne-a spus că până în săptămâna dinaintea taberei nu au avut fondurile necesare pentru organizarea taberei. „Totuși sunt oameni cu suflet care știu și simt că păstrarea tradițiilor este un lucru important atât pentru copii cât și pentru întreaga comunitate românească din Micherechi. Doamna primar, *Margareta Tat* ne-a asigurat din partea primăriei locale o jumătate din cheltuielile necesare, iar cealaltă jumătate a fost dată din partea Autogovernării Românești a județului Bichiș, condusă

de președinta *Emilia Martin*. Ne bucurăm că am reușit să organizăm în perioada 6–10 august tabăra de dansuri și cântece populare românești și să adunăm copiii în acest interval de timp foarte scurt. Anul acesta avem 36 de dansatori la tabără. Înainte de prânz participă 20 de copii, care sunt elevii școlii de artă, filiala din Micherechi, iar cealaltă parte este compusă din dansatorii echipei de păstrare a tradițiilor „Gheorghe Nistor”. Programul de înainte de prânz conține instruirea dansurilor românești pentru copii mai mici, iar după masa comună, de la ora unu până la ora patru instructorul *Patyi Zoltán* predă dansuri noi adulților echipei locale, dar s-au pregătit și pentru spectacolele la care vom participa în curând. Mulțumită conducerii satului Micherechi, care susține și sprijină participarea la festivalul de dans popular din Cluj, în acest an vom participa la a XIII-a ediție a festivalului, și după câte știu până acum am participat la fiecare festival, așa că nu am vrea să întrerupem aceas-

tă serie. Pe 2 septembrie vom lua parte la Seghedin la preselecția concursului internațional „Felszállott a páva”, pe 7–8 septembrie la Festivalul Castraveților din localitatea noastră, iar la sfârșitul lunii septembrie, 16 dansatori vor pleca într-o excursie-cadou în Grecia. Dansatorii echipei din Micherechi au câștigat în data de 10 decembrie finala concursului național al minorităților din Ungaria, intitulat „Dansurile popoarelor, muzica popoarelor” de la Hévíz – categoria dans popular. După ce au trecut cu succes în luna octombrie de preselecție, obținând punctajul maxim, au intrat în competiție alături de alte cinci ansambluri. Dansatorii au prezentat pe scenă coregrafia „La joc”. Dansatorii noștri au obținut un premiu special – o excursie de 9 zile, în Grecia, la Paralia. Cheltuielile transportului vor fi asigurate de către organizatori, iar cazarea și masa va fi achitată de către dansatorii participanți”, a conchis *Gheorghe Netea*, organizatorul taberei de dansuri populare românești din Micherechi.

Munca profesorului-instructor *Patyi Zoltán* a fost ajutată de tinerii *Vasile Pap*, membrul echipei de păstrare a tradițiilor „Gheorghe Nistor” și *Grigore Poiendan*, care păstrează cu multă dragoste și respect tradițiile dansului și cântecului popular românesc.

„M-am pregătit cu cântece populare din Micherechi: *Când cătană m-or luat, Bărbățul meu cel bun, ș.a.m.d.* Câțiva dintre copii au cunoscut aceste cântece zicând că le-au auzit de la buncii lor, dar au fost foarte atenți și le-au învățat. Am adus și trei feluri de fluier la care i-am învățat să cânte melodii frumoase”, ne-a spus *Grigore Poiendan*, care ne-a mărturisit cu bucurie că de curând a fost admis la cursurile de masterat ale Academiei de Muzică „Liszt Ferenc” din Budapesta.

„Am venit la tabără ca să-i învățăm pe copii primii pași de dans. Când eram mai mic, cu toate că atunci nu erau organizate tabere, cu regularitate am

luat parte la probele de dansuri. Cei mai mari ne-au introdus în tainele dansului. Acum am ajuns la vârstă, când eu le transmit copiilor pașii de dans. Pentru mine este un lucru foarte important să particip la tabăra de dansuri, pentru că identitatea noastră se va menține numai dacă vom transmite copiilor dragostea pentru dansul și cântecul popular românesc”, ne-a spus *Vasile Pap*.

Tabăra s-a încheiat, vineri, 10 august, cu gătirea unei tocane de pipotă la ceaun, după care a urmat pe scena casei de cultură spectacolul de încheiere a taberei, la care au fost invitați părinții, neamurile și toți iubitorii de foldor.

A. Cioca

„Gâlcevile din Chioggia” pe scena Teatrului Cetății din Jula

Orașul Chioggia, locul unde se petrece acțiunea, se află la malul mării. Intrigi, bârfe, răutăți și răzbunări aprige într-un spectacol care a făcut spectatorii să râdă. În comedie am cunoscut fetele și femeile din două familii de pescari care nu pot să controleze mânia și gura lor. Bărbații tocmai au ajuns acasă de la pescuit și deja au fost implicați în povești răutăcioase. Toată lumea vrea să facă dreptate și astfel situația se înrăutățește și se complică în așa fel că va fi caz judecătoresc. Iubirea, invidia, ura și neputința ies la iveală pe măsură ce povestea se complică. La finalul comediei nu numai se împac familiile ci și sărbătoresc o nuntă triplă. Din firea agitată a femeilor cu temperament italian s-a născut o comedie gălăgioasă și foarte comică.

Înainte de spectacol am

Actorii Teatrului Katona József din Kecskemét în colaborare cu actorii Teatrului Cetății din Jula au pus pe scenă piesa „Gâlcevile din Chioggia” după Carlo Goldoni, în regia lui *Rusznayák Gábor* (Gavril Rusneac), fostul elev al Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula, originar din Bătană. Vineri seara, sala în aer liber a Teatrului Cetății din Jula a răsunat de aplauzele spectatorilor care au umplut sala până la refuz. Spectacolul a avut loc în serile de 3, 4 și 5 august. Înainte de spectacol am stat de vorbă cu regizorul piesei.

– Pentru mine a fost un lucru ciudat să văd că Jula a devenit un oraș cu caracter absolut turistic. Mă simt bine în acest oraș pentru că este unul viabil, îmi amintesc cu nostalgie de anii petrecuți la liceu.

stat de vorbă cu regizorul Rusznayák Gábor.

– În anul 1991 ai terminat Liceul „Bălcescu”, după care te-ai înscris la Institutul Pedagogic din Bichișciaba, la secția de învățatori. De atunci au trecut 21 de ani. Care au fost momentele cheie ale carierei tale?

– Deja la liceu m-a interesat actoria. În cadrul studiilor de la Bichișciaba am avut posibilitatea să iau parte la cursuri de actorie. M-am bucurat de această posibilitate zicând că voi putea obține în același timp două diplome, una de învățator și cealaltă de actor. Vara eram în practică la Jula, am jucat roluri în mai multe piese. După ce am obținut diploma de învățator, la anul m-am înscris la Institutul de artă teatrală și cinematografică din Budapesta, unde am terminat ca regizor în anul 2000. În primul an am regizat la teatrele din Kaposvár, Dobrițan și la Târgu Mureș, iar la Cluj Napoca am fost actor. Pentru că cel mai mult mi-a plăcut atitudinea teatrului din Kaposvár, am revenit la acest teatru, unde am fost regizor artistic timp de nouă ani. Predau actorie

studentilor de la secția de artă teatrală din cadrul universității din Kaposvár. În momentul de față sunt membrul Teatrului de Stat din Mișcolț.

– Comedia „Gâlcevile din Chioggia” este piesa adusă în fața spectatorilor julani. De unde a venit ideea ca această comedie să fie pusă pe scena teatrului cetății din Jula?

– Din partea teatrului din Jula am primit solicitarea pentru regizarea acestei comedii. Am răspuns afirmativ acestei cereri pentru că îmi place mult piesa.

Am vrut să scoatem în evidență un spectacol inedit și vesel.

– Ce impresii ți-a făcut orașul Jula?

– Ce înseamnă pentru tine teatrul?

– Teatrul este lumea prin care pot să mă exprim.

A. Cioca

Regizorul
piesei

Pe 29 iulie s-a desfășurat a 11-a etapă a Campionatului Mondial de Formula 1 pe circuitul de la Hungaroring. Printre cei peste 70 de mii de vizitatori s-au aflat mai mulți tineri micherecheni, care s-au dus la fața locului să fie părtași acestui moment unic și emoționant. Acest sport este foarte îndrăgit și de familia Benye din Micherechi, care cu mic cu mare vizitează în fiecare an cursa de la Hungaroring. În cele ce urmează veți afla impresiile micherechenilor trăite la fața locului.

◆ M-am aflat pentru prima oară în vara aceasta la Hungaroring. Nu credeam că voi ajunge vreodată la Formula 1. Văzând această competiție cu ochii, auzind sunetul puternic al motoarelor și viteza nebună pe care o au aceste mașini, toate astea ne-au creat o experiență unică. Am luat parte la mai multe meciuri de fotbal, dar atâția fani, estimativ 70-80.000 la număr, nu am întâlnit niciodată. Au fost clipe de neuitat. Îmi place mult acest sport, iar acum am avut norocul să văd cursa la fața locului. (Zoltán Netea, student în anul IV la Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș).

◆ A fost prima ocazie când împreună cu prietenii mei, Zoltán, Mihai și cu un prieten din Bățania am fost la Hungaroring. Ideea a venit de la șoferul Mihai Iova. Pe internet ne-am informat că se vând bilete de intrare la un preț avanta-

Micherecheni pasionați de Formula 1

jos, de 10.000 de forinți. Lewis Hamilton este pilotul meu preferat, care a câștigat duminică marele premiu de Formula 1 al Ungariei. Pilotul englez de la McLaren a fost urmat pe podium de cei doi piloți ai echipei Lotus, și Romain Grosjean. Aceasta a fost a doua victorie a lui Hamilton în acest sezon, după Grand Prix-ul Canadei din iunie.

Germanul Sebastian Vettel a fost al patrulea, urmat pe locul cinci de spaniolul Fernando Alonso, iar britanicul Jenson Button s-a clasat pe locul șase.

Bruno Senna a fost al șaptelea, Mark Webber al optulea, iar Felipe Massa a ocupat locul nouă. Topul primilor zece a fost încheiat de germanul Nico Rosberg.

Următoarea cursă de Formula 1 va avea loc,

după o vacanță de cinci săptămâni, pe 2 septembrie, pe circuitul de la Spa-Francorchamps din Belgia.

Sportul meu preferat este tenisul de masă. Sunt membru al asociației de tenis de masă din Micherechi, unde am reușit să obțin rezultate frumoase, dar îmi place să fiu la curent cu știrile, rezultatele, noutățile de la Formula 1. Citesc presa ca să știu tot ce trebuie înainte și după fiecare cursă. (Attila Iuhas, student la secția Științe bancare din cadrul Universității Szent István din Bichișciaba)

◆ Demult mi-a trecut prin gând să vizitez măcar odată în viață cursa de la Hungaroring. Sunt bucuros pentru faptul că prietenii mei Attila și Zoli au fost de acord cu ideea aceasta. Duminică dimineața la ora 4.00 m-am

pus la volan și după patru ore am ajuns la Hungaroring. Am călătorit prin ploaie și furtună după care am avut parte de o vreme caniculară de vară. Cursa a ținut aproape două ore, a început la ora 2.00 după masă și a ținut până la ora 4.00. Sincer să fiu, cel mai mult mi-a plăcut cursa și automobilele. Sunt pasionat de mașinile cu mulți cai putere. La radio am obiș-

nuit să ascult știrile de la Formula 1. Dacă voi avea posibilitatea, aș dori să mă duc și la anul la Hungaroring. (Mihai Iova, student, mecanic auto, Dobrițan)

◆ Îmi place foarte mult acest sport și viteza mașinilor, însă nu-mi place că în acest an piloții vor avea o vacanță de vară de cinci săptămâni. Părerea mea este că cel mai atractiv circuit este cel din Belgia, pentru că este foarte dinamic. În fiecare an, împreună cu familia am obișnuit să mergem la Hungaroring. Pilotul meu preferat este Kimi Raikkonen, iar al fiului meu cel mai mic, Blaziu, este Sebastian Vettel. Urmărim cu atenție știrile din lumea formulei 1 de pe Facebook, unde suntem membrii grupei fanilor de F1. Iar fiindcă suntem și membrii clubului F1, în fiecare an reușim să ajungem la cursa de la Hungaroring cu bilete la preț tot mai favorabil. (Ana Netea Benye, directoarea adjunctă a școlii generale din Micherechi). A.C.

Piloți din România și Ungaria, la Raliul Aradului

Organizatorii Raliului Aradului, care se va desfășura în perioada 17-18 august, au anunțat că s-au înscris 39 de echipe din România și sunt așteptate 35 de echipa-

je din divizia națională maghiară, alături de 15 din divizia secundă. Ca și anul trecut, Raliul Aradului va fi etapă comună pentru campionatele naționale din România

și Ungaria. „Cei mai buni piloți din cele două țări se vor afla la startul competiției, întrucât lupta pentru puncte în ambele campionate este acerbă și, deocamdată, aproape nimic nu este sigur nicăieri. Lista românească de înscriere, închisă la 3 august, cuprinde trei Skoda Fabia S2000 (Girtofan, Tempesta, Szabo), iar cea maghiară, deschisă până la 10 august, mai cuprinde una, la volanul căreia va fi pilotul care conduce în clasamentul la zi din țara vecină, adică Herczig Norbert”, se precizează într-un comunicat de presă al organizatorilor.

O noutate pentru Arad va fi prezența lui Daniel Ungur, la Clasa 3, cu un Subaru Impreza N15. „Pilotul clujean, după ce și-a asigurat în proporție de 95% titlul la clasa

11, va puncta în clasamentul FIA. „De asemenea, trebuie să remarcăm și apariția unui echipaj bulgar Georgi Geradzhev – Slav Landov, care vor lua startul la Arad cu un Ford Fiesta ST de clasa 8”, au mai anunțat organizatorii evenimentului automobilistic de la Arad.

Raliul Aradului se va desfășura pe o distanță de 494,2 km. În cadrul Raliului vor fi 11 probe speciale, care se vor desfășura pe 125,2 km.

Raliul Aradului 2012, a VI-a etapă din cadrul Campionatului Național de Raliuri – Dunlop, este organizat sub egida Federației Române de Automobilism Sportiv și este susținut de Primăria și Consiliul Județean Arad, în calitate de parteneri oficiali.

Ceremonia a început după bătăile unei replici a celebrului Big Ben, după ce spectatorii prezenți în tribune, 80.000, au numărat la unison.

Emeli Sande, protagonista unui moment muzical emoționant la ceremonia de deschidere din urmă cu două săptămâni, a interpretat melodia „Read all about it”, acompaniată de un pianist, moment urmat de o „călătorie de-a lungul unei zile” în Londra, de la precipitarea de dimineață până la amurgul sclipitor, într-un decor reprezentând autobuze, mașini, dar și principalele obiective din capitala britanică, toate înfășurate în zăbrele, tema acestui segment.

Julian Lloyd Webber și orchestra simfonică londoneză au încântat publicul cu „Salut D'Amour”, după care Winston Churchill, interpretat de Timothy Spall, a citit același fragment din „The Tempest” cu care a dat start Kenneth Brannagh ceremoniei de deschidere.

Printul Harry al Marii Britanii și președintele CIO, Jacques Rogge, au fost invitați apoi în aplauzele spectatorilor în loja regală, unde se afla și ducesa de Cambridge, Catherine. Imnul Regatului Unit a fost intonat în cor de public, sub îndrumarea orchestrei simfonice și a Urban Voices Collective, iar drapelul britanic a fost înălțat.

Au urmat momente muzicale susținute de Madness, One Direction, Pet Shop Boys și Ray Davies, dar și reprezentații ale trupei de acrobație Spellbound, formată din 30 de gimnaști, și grupului de percuție Stomp.

După acest segment de zgomot, culoare și vitalitate, atmosfera s-a calmat cu o nouă intervenție a interpretei Emeli Sande cu

Un show incendiar la încheierea Jocurilor Olimpice de la Londra

Jocurile Olimpice de la Londra s-au încheiat, duminică seara, cu un show total la care au contribuit unele dintre cele mai mari vedete ale muzicii britanice, voluntari, dar și mai multe personalități din Brazilia, următoarea gazdă a Olimpiadei. Totul a costat 15 milioane de lire sterline și, lucru demn de remarcat, toate vedetele au acceptat un onorariu simbolic de câte o liră.

aceeași melodie, „Read all about it”, însă de această dată muzica fiind însoțită de imagini marcante de la Jocurile Olimpice – campioni plângând de bucurie, alți sportivi plângând de supărare...

Defilarea sportivilor la ceremonia de închidere a început cu intrarea în arenă a celor care au purtat steagurile celor 204 națiuni, România fiind reprezentată de Sandra Izbașa, medaliată cu aur la sărituri. Apoi, surprinzător, alți sportivi au început să apară din tribune, venind printre spectatori. Sportivii s-au strâns pe teren lăsând între ei câteva porțiuni, întregul tablou având aspectul steagului britanic.

În acordurile melodiei „Running up that hill”, cântată de Kate Bush, în centrul arenei au fost aduse apoi 303 cutii albe reprezentând cele 303 întreceri sportive ce au avut loc la JO.

În fața drapelului celor 204 națiuni, ugandezul Stephen Kiprotich a primit

medalia de aur pentru succesul din proba masculină de maraton, iar kenyenii Abel Kirui și Wilson Kipsang Kiprotich au primit medaliile de argint și de bronz. Kiprotich și-a ascultat emoționat imnul național, după care în scenă au intrat sportivii aleși în acest week-end în CIO, dar și reprezentanți ai celor 70.000 de voluntari care au contribuit la JO, cărora organizatorii le-au mulțumit.

Într-o „baie” de lumină albastră, în arenă a apărut apoi celebrul George Michael. Pentru acest segment al spectacolului, „O simfonie a muzicii britanice”, între scaunele spectatorilor au fost montate 70.799 de mici panouri, pentru a crea un ecran imens, pe tot stadionul.

Publicul a fost surprins

apoi de apariția a opt panouri imense pe teren, cu imaginile unor modele britanice celebre (Naomi Campbell, Kate Moss, Lily Donaldson, Stella Tennant, Karen Elson, Lily Cole, Georgia May Jagger, Jourdan Dunn, David Gandy) purtând vestimentații Alexander McQueen, Vivienne Westwood, Christopher Kane, Burberry, Erdem, Victoria Beckham, Jonathan Saunders, Stephen Jones și Paul Smith. Din spatele panourilor au apărut apoi impresionantele modele, care au defilat până la centrul terenului.

Luminile de pe stadion au devenit sângerii, iar pe arenă și-a făcut apariția, pe un „vas fantomă”, Annie Lennox, o altă prezentă ce a făcut senzație, cântând „Little Bird”. Cel mai aștep-

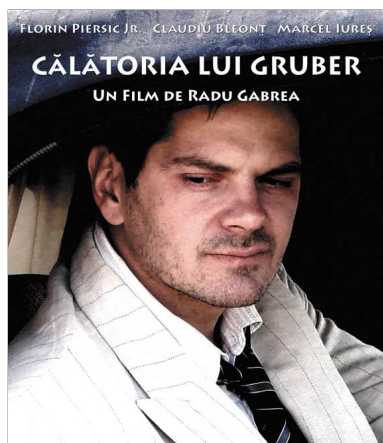
tat moment al serii pentru mulți fani din întreaga lume a fost apariția trupei Spice Girls, reunită special pentru această ocazie. Emma Bunton, Mel C, Victoria Beckham, Geri Halliwell and Mel B au intrat pe stadion cu cinci taxiuri inițial negre, care treptat s-au colorat cu mii de lumini. După ce au cântat melodia lor de debut, „Wannabe”, ele s-au urcat pe mașini și au făcut turul stadionului, cântând „Spice up your Life”.

Segmentul final al ceremoniei a început cu intonarea imnului Greciei, însoțit de înălțarea drapelului elen, urmată de imnul olimpic interpretat de două coruri masculine, când s-a coborât drapelul olimpic și a fost adus pe scenă de primarul Londrei, Boris Johnson. Johnson a fluturat steagul de patru ori, l-a înmănat președintelui CIO, Jacques Rogge, care a făcut același lucru, iar în cele din urmă drapelul a ajuns la Eduardo Paes, primarul orașului Rio de Janeiro, gazda ediției din 2016 a Jocurilor Olimpice. În tonurile imnului Braziliei a fost înălțat drapelul acestei țări și întregul stadion s-a colorat în verde și galben.

Show-ul s-a încheiat într-o atmosferă incendiară, cu legendara trupă The Who. Întregul spectacol, conceput de directorul artistic Kim Gavin, a costat aproximativ 15 milioane de lire sterline și a fost realizat cu sprijinul a 3.500 de voluntari. Vedetele prezente la show au primit pentru prestația lor suma simbolică de o liră sterlină.

TV

Călătoria lui Gruber

Sâmbătă, 18 August, ora 22.00, TVR 3
Filmul „Călătoria lui Gruber” se bazează pe realitatea vizitei la Iași a lui Curzio Malaparte, fără a fi, însă, o adaptare a romanului „Kaputt”. Realizat după un scenariu original, rezultat al propriilor cercetări ale scenariștilor Răzvan Rădulescu și Alexandru Băciu, filmul povestește vizita la Iași a celebrului ziarist și scriitor ajuns în acest oraș suferind din pricina unei severe alergii.

Titanic vals

Duminică, 19 August, ora 16.00, TVR International

Autorul urmărește destinul unui om obișnuit și onest (Spirache Necșulescu), funcționar modest la prefectură, om cu familie grea. O neașteptată moștenire de 50 de milioane de lei îl aruncă pe un traseu de destin, la care nu gândise niciodată. Împotriva propriei voințe, omul se vede antrenat în manevrele politice locale. Autorul îl antrenează pe blândul și onestul Spirache într-o rotație existențială de 180 de grade față de vechiul său fel de trai. Protipendada politică a urbei, dar și familia sa mănânată de interese meschine, egoiste, animată de o uriașă dorință de parvenire îl presează să intre în politică pentru un post de deputat. Obligat să țină un discurs politic, în stilul demagogic obișnuit în asemenea împrejurări, Spirache spune de la balconul Primăriei, cu sinceritate, că nu poate promite nimic concetățenilor săi și ca deputat „nu va face nimic”.

Din dragoste cu cele mai bune intenții

Duminică, 19 August, ora 17.15, HBO

Din dragoste cu cele mai bune intenții spune povestea lui Alex (Bogdan Dumitrache), un personaj destul de nevrotic. După ce mama lui (Natașa Raab) este internată în spital în urma unui accident vascular cerebral, viața lui Alex iese de pe făgașul normal. La spital, Alex se găsește prins într-un spectacol burlesc plin de personaje neașteptate și evenimente surprinzătoare. Încercând să gestioneze situația ținând cont de sfaturile tuturor celor din jurul lui, el își imaginează noi scenarii în care mama lui ar putea fi rănită. În timp ce aceasta pare să se simtă bine, Alex face o serie de greșeli și totul din dragoste, cu cele mai bune intenții.

FESTIVAL

Zilele Aradului 2012

Primăria Municipiului Arad organizează în perioada 17–26 august 2012 „Zilele Aradului”. Cu ocazia Zilelor Aradului vor fi onorate personalități arădene în cadrul unei ședințe festive a Consiliului Local Municipal, iar programul organizat pentru sărbătoarea orașului cuprinde spectacole, concerte, expoziții, festivități și atracții în aer liber pentru toți arădenii.

Sărbătoarea va debuta cu spectacole în cartiere și cu Raliul Aradului, vor continua cu evenimente în aer liber în Parcul Eminescu și în Parcul Pădure, iar Ștrandul Neptun va găzdui și în acest an petreceri pe plajă, concursul de frumusețe Miss Arad cu invitați speciali Mattyas și Mandinga și concertul la care vor urca pe scenă CRBL, Antonia, Corina, Guess Who și Ștefan Bănică Jr.

Instituțiile culturale arădene au pregătit programe speciale pentru Zilele Aradului, copiii vor avea ocazia să facă plimbări de agrement cu trenulețul, iar Parcul Copiilor va oferi în fiecare zi atracții pentru cei mici, în timp ce Bulevardul Revoluției va găzdui Târgul Estival iar Palatul Primăriei va primi grupuri de vizitatori în fiecare zi.

Zilele Aradului 2012 se vor încheia duminică, 26 august, cu FESTIVALUL CÂTLANELOR la Ștrandul Neptun. Atmosfera festivalului gastronomic va fi întreținută pe tot parcursul zilei de ansambluri folclorice și soliști îndrăgiți de muzică populară.

EXPOZIȚIE

„Peșteri din România”

Oradea, 17 iulie 2012 – 1 octombrie 2012
Muzeul Țării Crișurilor

Expoziția este realizată în parteneriat cu Complexul Muzeal de Științele Naturii Galați, cu sprijinul Institutului de Speologie „Emil Racoviță” – Compartimentul Cluj, al Grupului de Explorări Subacvatice și Speologice – GESS București și al Federației Române de Speologie. Aceasta prezintă expozate ce cuprind formațiuni de exo- și endocars, faună fosilă (inclusiv schelet de Ursus spelaeus), fauna actuală din zonele carstice și cea subterană, cunoscută din cercetările biospeologice, piese arheologice. Expoziția este completată de 100 de imagini realizate de fotografii speologice Andrei Posmoșanu – Federația Română de Speologie, care sunt rezultatul a peste zece ani de turnee foto.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

20 AUGUST, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

21 AUGUST, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

22 AUGUST, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

23 AUGUST, JOI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

24 AUGUST, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

25 AUGUST, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: „Pe unde Europei” – emisiune euroregională realizată de studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 17.55: Încheiere

26 AUGUST, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

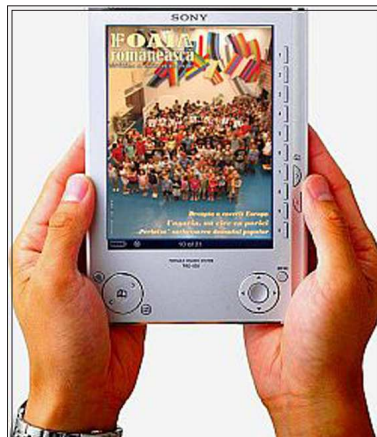
Ecranul nostru

miercuri, 22 august, m1, ora 12.55
joi, 23 august, 2012, Duna TV, ora 7.00

Luna trecută, împreună cu colegii noștri de la redacția română, am filmat la București, în jurul capitalei României și într-o mică parte a Moldovei. Filmul – care a fost deja prezentat în magazinul Pamende – prelucreează o lume foarte interesantă, în care probabil nu a pătruns încă nici-o echipă de filmare din Ungaria. Lăutarii din România au un renume mondial și se află – fără nici o exagerare – printre cei mai buni instrumentiști din întreaga lume. Clarinetistul Mieluță Bibescu, acordeonistul Marian Mexicanu sau țambalagiul Cristinel Teuturică se mișcă ca acasă atât în sălile de concert ale lumii, cât și în cortul nunților.

Realizator: Nagy István, Ștefan Crăsta

Nu răspundem pentru eventuale modificări în programele radio și tv!

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” va cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

GLUMĂ

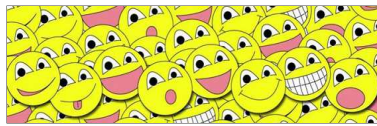
Gheorghe și viermele

Gheorghe bea câte două păhărele de pălincă în fiecare seară înainte de culcare. După ani și ani, soția vrea ca el să renunțe la acest obicei. Pentru asta, încearcă să-i demonstreze că alcoolul este nociv. Vine cu două păhărele, unul îl umple cu apă și altul cu pălincă. Aduce și cutia cu viermișori, pe care Gheorghe îi folosea drept momeală la pescuit și spune:

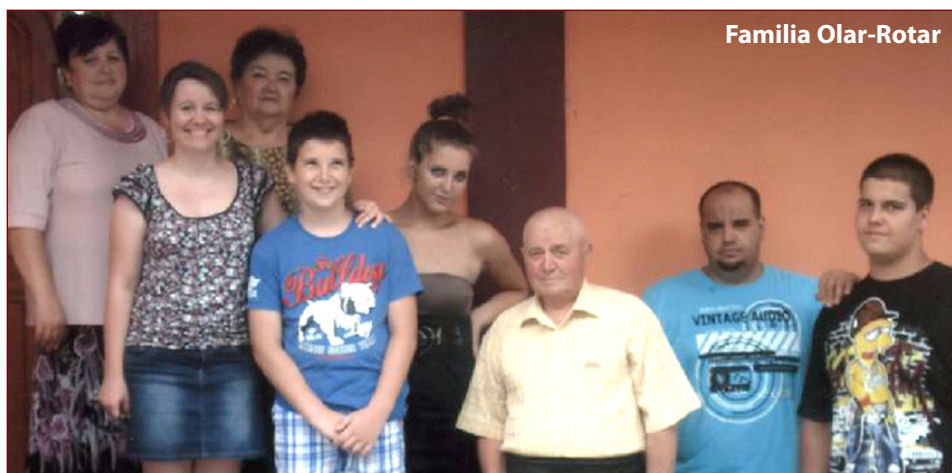
– Vreau să vezi asta! Ea pune un vierme în păhărelul cu apă, iar acesta începu să înoate. Soția pune un vierme și în păhărelul cu pălincă și viermele moare imediat! Simțind că și-a făcut clar punctul ei de vedere, ea spune:

– Ce ai de spus despre acest experiment, măi Gheorghe??
Gheorghe se uită la paharul cu viermele mort și spune:

– Na, e clară treaba, dacă beau pălincă nu fac viermișori!

www.radio.hu

Familia Olar-Rotar

Familia Todinca-Avrămuț-Gyebnár

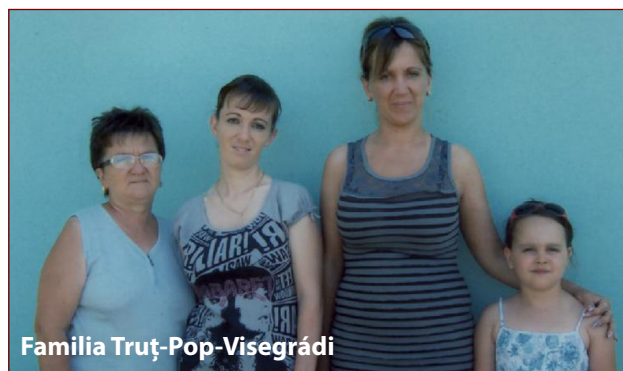

Familia Șimonca-Rotar-Gurzău

Familii cu trei generații care au absolvit școala românească din Chitighaz

Familia Boldog-Ciumpila-Ardelean

Familia Truț-Pop-Visegrádi

Familia David-Otlăcan

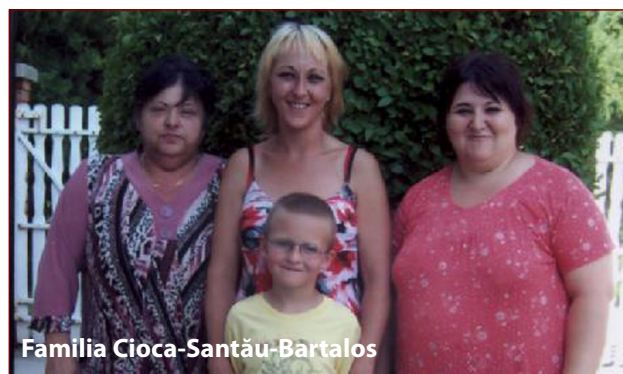
Familia Misaroș-Barta-Crișan

Familia Misaroș-Otlăcan-Sztrein

Familia Secan-Nicula

Familia Cioca-Santău-Bartalos

FOAIA
românească
17 august 2012
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Julia, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2012: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul „Wekerle Sándor” și de la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).